

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mnvp@gov.si

www.mnvp.gov.si

Številka: 007-5/2021-2550-35

Ljubljana, 29. 4. 2025

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Strategija ohranjanja in upravljanja volka (*Canis lupus*) v Sloveniji in Akcijski načrt za upravljanje volka (*Canis lupus*) v Sloveniji za obdobje 2025–2034 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi prvega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) in 24. člena Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod točko ... dne sprejela naslednji

S K L E P:

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Strategijo ohranjanja in upravljanja volka (*Canis lupus*) v Sloveniji, ki se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.
2. Vlada Republike Slovenije je sprejela Akcijski načrt za upravljanje volka (*Canis lupus*) v Sloveniji za obdobje 2025–2034, ki se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.
3. S sprejetjem Strategije ohranjanja in upravljanja volka (*Canis lupus*) v Sloveniji iz 1. točke tega sklepa se preneha uporabljati Strategija ohranjanja volka (*Canis lupus*) v Sloveniji in trajnostnega upravljanja z njim, sprejeta s sklepom vlade št. 35602-1/2009/4 z dne 24. 9. 2009.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Prilogi:

- Priloga 1: Strategija ohranjanja in upravljanja volka (*Canis lupus*) v Sloveniji,
- Priloga 2: Akcijski načrt za upravljanje volka (*Canis lupus*) v Sloveniji za obdobje 2025–2034.

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za finance,

– Ministrstvo za notranje zadeve, – Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve, – Ministrstvo za pravosodje, – Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, – Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, – Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije, – Generalni sekretariat Vlade RS, – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.		
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
Jože Novak, minister dr. Katarina Groznik Zeiler, generalna direktorica Direktorata za naravo Andrej Bibič, vodja Sektorja za biotsko raznovrstnost mag. Maja Humar, sekretarka, Sektor za biotsko raznovrstnost		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
Osnutka dokumentov sta nastala v okviru izvajanja projekta LIFE WolfAlps EU. V ta namen je bila oblikovana pripravljalna skupina za pripravo strateških dokumentov za volka, v kateri so sodelovali predstavniki Ministrstva za naravne vire in prostor, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zavoda za gozdove Slovenije, Zavoda RS za varstvo narave, Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Osnutka dokumentov je revidirala tudi Strokovna posvetovalna skupina za upravljanje velikih zveri, ki deluje pod okriljem Ministrstva za naravne vire in prostor. Dodatni stroški niso nastali.		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Volk je vrsta, ki jo varuje mednarodna, evropska in slovenska zakonodaja. Na območju Slovenije je populacija volka v ugodnem ohranitvenem stanju. Od leta 2010 se je populacija številčno povečala za okoli trikrat ter se prostorsko razširila, v prihodnjih letih pa se lahko na podlagi habitatnih modelov in razvoja populacij drugje v Evropi pričakuje nadaljnjo prostorsko širitev na območje severne Slovenije ter na območja vzhodno od Ljubljanske kotline. Na območjih, kjer je fragmentacija prostora večja in volk dlje časa ni bil prisoten, se možnost nastanka konfliktov poveča. Glavni dejavniki, ki ogrožajo volka, so konflikti s človekom zaradi škod v živinoreji in križanje med volkom in domačim psom. Zaradi vseh novih okoliščin in pridobljenih izkušenj v zadnjih petnajstih letih se je pojavila potreba po prenovi določenih delov strategije in uskladitvi vsebin z novonastalim dejanskim stanjem v naravi. Poleg tega je bilo treba pripraviti še nov akcijski načrt, ki je izvedbeni del strategije. Namen Strategije ohranjanja in upravljanja volka (<i>Canis lupus</i>) v Sloveniji in Akcijskega načrta za upravljanje volka (<i>Canis lupus</i>) v Sloveniji za obdobje 2025–2034 je opredeliti pravni, organizacijski, vsebinski in finančni okvir ukrepov za upravljanje in dolgoročno ohranjanje ugodnega stanja populacije volka v Sloveniji.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE

č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

– I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

MNVP	NRP št.: 2511-11-0025 - Akcije, Intervencije in drugi varstveni ukrepi		141.785,6 EUR	141.785,6 EUR
	NRP št.: 2511-11-0069 - Spremljanje stanja in vzdrževanje podatkovnih baz	231322 - Natura 2000	95.504,42 EUR	77.576,2 EUR
	NRP št.: 2550-23-0004 - Investicije ohranjanja narave 2023-2026		20.000 EUR	20.000 EUR
	NRP št.: 2551-20-0004 – Odškodnine za škodo, ki jo povzročijo živali	231636 – Nadomestila in odškodnine	182.047 EUR	182.047 EUR
MKGP	NRP št.: 2330-24-0007 – Javne službe v kmetijstvu 2025 – 2031	131710 - Javna kmetijska svetovalna služba	40.000 EUR	40.000 EUR
	NRP št.: 2330-24-0023 Okoljske in podnebne obveznosti SN 23-27	221064 - Skupni strateški načrt 2023-2027 - EKSRP - EU in 221065 - Skupni strateški načrt 2023-2027 - EKSRP - slovenska udeležba	475.597,60 EUR	475.597,60 EUR
	NRP št.: 2337-25-0014 Informacijski sistem UVHVVR	130046 Informacijski sistem varne hrane	10.371,20 EUR	10.371,20 EUR
SKUPAJ			965.305,82 EUR	947.377,6 EUR

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja

izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA

Predlogov in pripomb Ministrstvo za naravne vire in prostor ni prejelo.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

Datum objave: 10. 2. 2025, rok za pripombe 12. 3. 2025.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- **večinoma**,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

- predlog, da se osnutka strategije in akcijskega načrta umakneta iz nadaljnjih postopkov sprejemanja ni bil upoštevan. Sprememba v upravljanju volka na ozemlju Slovenije na podlagi sprememb Bernske konvencije in Direktive o habitatih še ne bo mogoča. Potrebna bi bila sprememba Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, ki pa se lahko zgodi šele po spremembi Direktive o habitatih. Po spremembi uredbe se bodo temu primerno posodobili upravljavski dokumenti.

Javnost je vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24).

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
mag. Miran Gajšek državni sekretar	

OBRAZLOŽITEV

Volk (*Canis lupus*) v Sloveniji predstavlja severozahodni del dinarsko-balkanske populacije ter vzhodni del alpske populacije, ki se na območju Slovenije povezujeta.

Nekoč je poseljeval območje celotne države in se v zelo majhnem številu obdržal tudi v času intenzivnega preganjanja velikih zveri po Evropi od 18. stoletja naprej. Zaradi prilagodljivosti in sposobnosti hitre poselitve prostora se je po zavarovanju populacija volka postopoma okrepila, se počasi prostorsko ter številčno povečevala in tako ponovno naselila dele nekdanjega območja razširjenosti. Kljub temu je prisotnost volčjih tropov dolgo ostala omejena na južni in zahodni del Slovenije. Leta 2010 se je začelo sistematično spremljanje številčnosti volkov, ki temelji na neinvazivnem genetskem vzorčenju. V tistem obdobju so se v predalpskem in alpskem območju občasno pojavljali posamezni volkovi, na območju južne Slovenije pa je številčnost volkov počasi naraščala. Pomemben preskok v prostorski širitvi populacije se je zgodil v letu 2018, ko so bili v alpskem in predalpskem območju po več desetletjih ponovno zaznani volčji pari, leta 2019 pa je bila na omenjenem območju prvič potrjena tudi reprodukcija. Leta 2024 je bil volčji trop zaznan na Pohorju. V prihodnjih letih lahko na podlagi habitatnih modelov, izdelanih za volka, in razvoja populacij druge v Evropi pričakujemo nadaljnjo prostorsko širitev na območje severne Slovenije ter na območja vzhodno od Ljubljanske kotline.

Volk je vrsta, ki jo varuje tako mednarodna (Konvencija CITES, Bernska konvencija) kot tudi evropska (Direktiva o habitatih, Uredba 338/97/ES) in slovenska zakonodaja (Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10) in Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19)).

Ne glede na varstveni status volka Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah dovoljuje izjeme od strogega varstva, če ni druge zadovoljive možnosti, če izjema ne škoduje vzdrževanju ugodnega stanja ohranjenosti populacije in če gre vsaj za enega od razlogov, navedenih v uredbi kot sta preprečitve resne škode in zagotavljanje varstva živalske vrste.

Čeprav je populacija volka v ugodnem ohranitvenem stanju, pa dolgoročnost uspešnega ohranjanja ni zagotovljena. Zlasti na območjih, kjer je fragmentacija prostora večja in volk zgodovinsko dolgo časa ni bil prisoten, obstaja povečana možnost nastanka konfliktov, predvsem zaradi neprilagojenih praks v kmetijstvu.

Uporaba in promoviranje zaščitnih ukrepov za varovanje čred na pašnikih se v zadnjih petnajstih letih intenzivno izvaja v okviru različnih projektov in rednih nalog Ministrstva za naraven vire in prostor, Zavoda za gozdove Slovenije ter Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano. Na področju promocije zaščitnih ukrepov se med drugim izvaja donacije in sofinanciranje nakupa kompletov visokih elektromrež in ograj ter pastirskih psov, subvencionira se delo za varovanje čred pred volkom in izvaja svetovanje lastnikom za učinkovito zaščito domačih živali.

V skladu s 24. členom Uredbe o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah lahko Vlada Republike Slovenije sprejme strategijo in akcijski načrt za zagotavljanje ugodnega stanja živalskih vrst iz priloge 1 in 2 te uredbe, zlasti za tiste, ki so v predpisu o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam umeščene v kategorijo prizadetih vrst.

Vlada RS je zato leta 2009 sprejela Strategijo ohranjanja volka (*Canis lupus*) v Sloveniji in trajnostnega upravljanja z njim in leta 2015 revidirano besedilo Akcijskega načrta za trajnostno upravljanje populacije volka (*Canis lupus*) v Sloveniji za obdobje 2013–2017.

Zaradi vseh novih okoliščin in pridobljenih izkušenj se je pojavila potreba po prenovi določenih delov strategije in uskladitvi vsebin z novonastalim dejanskim stanjem v naravi. Poleg tega je bilo treba pripraviti še nov akcijski načrt, ki je izvedbeni del strategije.

Osnutka dokumentov sta nastala v okviru izvajanja projekta LIFE WolfAlps EU. V ta namen je bila oblikovana pripravljalna skupina za pripravo strateških dokumentov za volka, v kateri so sodelovali predstavniki Ministrstva za naravne vire in prostor, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zavoda za gozdove Slovenije, Zavoda RS za varstvo narave, Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Pri pripravi strategije in akcijskega načrta se je upoštevalo vse aktualne in tudi potencialne grožnje obstoju vrste, kot so:

- nižja družbena toleranca do volkov;
- križanje med volkom in domačim psom – dopuščanje introgresije pasjih genov v volčjo populacijo prinaša nepopravljive posledice za populacijo in onemogoča njeno dolgoročno varstvo;
- smrtnost v prometu, ki predstavlja kar 18 % vse zaznane smrtnosti v obdobju od 2010 do 2023;
- nezakonito ubijanje – v obdobju od leta 2010 do 2023 je bilo zaznanih 11 primerov;
- fragmentacija habitata.

Namen strategije in akcijskega načrta je opredeliti pravni, organizacijski, vsebinski in finančni okvir ukrepov za dolgoročno ohranjanje ugodnega stanja populacije volka v Sloveniji. Cilj strategije in akcijskega načrta je optimizirati sistem upravljanja volka v Sloveniji, zmanjšati število konfliktov s človekom in s tem zagotoviti možnosti za dolgoročno ohranitev vrste, med drugim s preprečevanjem nastanka škod in odškodninskim sistemom, informiranjem, dialogom in vključenostjo deležniških skupin, poseganjem v populacijo volka v primerih, ko so za to izpolnjeni vsi določeni pogoji, raziskavami in projektnim delom, preprečevanjem nenačrtovane antropogene smrtnosti in križanja med volkom in domačim psom, z ohranjanjem habitata volka in zadostne plenske baze.